

# Kotilaisten suku

KOTILAISTEN SUKUSEURAN JÄSENLEHTI. Kahdeskymmenesneljäs vuosikerta. Numero 1/2020



**LIISA KOTILAINEN**

- iloisten värien vaatesuunnittelija

# Voimaa toisistamme, Kotilaiset

Ei päivää ilman koronapandemiaa koskevia uutisia; pääasiassa huonoja uutisia. Eikä ihme, maailmanlaajuisesti jo noin kaksi miljoonaa ihmistä on tartunnan saatuun menettänyt henkensä ja moninkertainen määrä terveytensä.

Mutta se vanha kansanviisaus näyttää taas oikeutuksensa, kun toteaa, että ei niin pahaa, ettei jotain hyvääkin: suomalaisten perikunnollisuus ja kuuliaisuus vallanpitäjiä ja virkakuntaa kohtaan erityisesti viime kevään ja alkukesän aikana saivat palkintonsa säästämällä suuren joukon suomalaisten ihmishenkiä.

Parhaansa mukaan terveydenhuolto myös hoiti tartunnan saaneita: kaveria ei jätetty! Tosin joskus etenkin nuorten aikuisten harkintakyky on osin pettänyt ja koronan tartuntatilastot näyttävät, mitä siitä on seurannut. Maltti olisi tässäkin kestävyyslajissa valttia.

On onneksemme paljon hyviä ja lupaavia merkkejä siitä, että pandemia saadaan kyllä nujerretuksi. Normaali omanlaisemme elämänmuoto eri yhdessäolon muotoineen palaa aikanaan taas päiväjärjestykseen.

Hyvää sinänsä tuossa viheliäisessä pandemiassa on meidän suomalaisten kannalta ollut se, että rajoitukset ulkomaan matkailussa ovat palauttaneet kotimaista matkailua



ja kotikutoista lomanviettoa lähemmäs sille kuuluvaa arvoa.

Tässä upeassa maassa on paljon nähtävää ja koettavaa, kun aiheeseen vähän syvällisemmin perehtyy. Oma maa on mansikka, vaikka sananlaskun hopeamitalille jäänyt muuta maata kuvaava mustikkakin on marjoista puhuttaessa ihan hyvää ja terveellistä syötävää.

Seuraava askel kotimaan antimien uudelleen löytämisen ohella olisi itse kunkin sukulaisten, omien juurien etsimisen ja löytämisen oivaltaminen. Me Kotilaiset kyllä tiedämme, mikä kokemusten ja elämysten aarreaitta samaa verta ja perhekuntaa olevien tapaaminen ja yhdessä vietetty aika voi parhaimmillaan olla!

Sukuseura on parhaasta päästä yksi valmis polku noiden rikkauksien lähteelle.

Sukukokoussuunnitelmiimme tuli muuten takapakkia, kun kävi ilmi, että Kannonkosken käytännössä ainoa sukutapaamiskeskus onkin kesäkuun 2022 viikonloppujensa osalta loppuunmyyty kaikki muut, paitsi kuukauden lopun juhannusviikonloppu.

Nyt on ehdotettu vuoden 2022 kokouksemme pitopaikaksi samaa paikkaa, jossa kokoontuimme 1984: Lieksan kristillistä opistoa Kylänlahdessa. Majoitus ja palvelut ovat erittäin kohtuullisen hintaisia, kulkuyhteydet hyvät, ja Pielisjärven Kotilaisten Sukumuseokin vain muutamien

kilometrien päässä. Upeita matkailukohteita on myös runsaasti lähistöllä. Ehdotuksesta kerromme enemmän toisaalla tässä lehdessä.

Korona-pahus pakotti meidät monen muun tapahtumien järjestäjän tapaan jättämään tänä vuonna pääkaupunkiseudun Kotilaisten järjestämän perinteisen pikkujoulun pitämättä.

Katsotaan tilannetta kuitenkin myöhemmin uudelleen. Jos voisimme pikkujoulun sijaan vaikka elvyttää henkiin takavuositutun kevättapaamisen jossakin pääkaupunkiseudun monista vaihtoehtoisista kohteista.

Pysytään terveinä ja pidetään huolta toistemekin kaikinpuolisesta terveydestä!

Kaikkea hyvää loppuvuodelle 2021 teistä jokaiselle ja läheisillenne!

TEIDÄN AHTI POHJONEN

## Toimittajan anteeksipyyntö

Pyydän anteeksi sitä, että tämä lehti ilmestyy huomattavasti myöhemmin kuin aiempina vuosina. Syy viivästymiseen on yksinomaan minun. Liikaa selittelemättä mainitsen, että ohimenevät terveysongelmat, tekniset tietokoneongelmat ja eräät muut seikat viivyttivät valmistumista. Otan opiksi.

LAURI KOTILAINEN, TOIMITTAJA



**KOTILAISTEN SUKU 1/2020** • kahdeskymmenesneljäs vuosikerta • julkaisija Kotilaisten Sukuseura ry • päätoimittaja Lauri Kotilainen • ulkoasu Heikki Kotilainen • osoitteenmuutokset postikortilla: Lauri Kotilainen, Karnaistenkatu 43 C 45, 08100 Lohja, sähköpostilla: lauri@kotilaiset.fi • paino AM Digipaino, Helsinki 2021  
Kansikuva: Amanda Aho, © Sanoma Media, Gloria

## Tarja Kupias-Kotilainen teki kirjan nauramisesta:

# ”NAURU ON SUPERVOIMA”

**Tarja Kupias-Kotilainen rohkaisee ja valmentaa ihmisiä uskaltamaan nauraa. Hän on ystävänsä kanssa kirjoittanut opaskirjan ”Naurattava elämä”.**



**Tarja nauroi** helmeilevää nauruaan jo 25 vuotta sitten. Hän näet kirjoitti artikkeleita päätoimittamaani HIFI-lehteen.

Hymy ei ole hyytynyt.

Tarja Kupias-Kotilainen kirjoitti ystävänsä, kulttuuri- ja naurututkija Laura Koverskoin kanssa opaskirjan, jonka kannessa lukee: ”NAURATTAVA ELÄMÄ. Löydä kadonnut naurusi, uskalla nauraa!” (Basam Books.) Kirja ilmestyy maaliskuussa.

## Hyväntahtoinen nauru edistää terveyttä

Tarja työskentelee monien muiden töidensä lisäksi positiivisuus- ja nauruvalmentajana. Mitä hän sanoo naurusta?

”Nauru on supervoima. Se rentouttaa tunnelman ja luo yhteisöllisyyttä.”

Tarjan mukaan kirja vastaa tällaisiin kysymyksiin:

”Miten löydät kadonneen naurusi ja lisäät naurua elämääsi? Miten huuhtelet huolet pois nauramalla? Miten nauraminen edistää terveyttäsi?”

Tarja jatkaa:

”Kirjamme opastaa ja rohkaisee ihmisiä nauramaan hyväntahtoisia naurua – aina kun naurattaa. Kirja kertoo, että nauraminen nujertaa myytit ja rajoitukset hyväntahtoisien naurun ympäriltä. Se virittää lukijan naurun lem-

peälle taajuudelle. Se tuo naurun viisauden ja supervoiman elämäämme!”

Kirja perustuu tutkimustietoon sekä yli 20 ihmisen haastatteluun. Joukossa on julkisuuden henkilöitä ja psykologian asiantuntijoita.

Yksi haastatelluista, urheilutoimittaja Kaj Kunnas kiteyttääkin naurun näin: ”Nauru merkitsee mulle ihmisyyttä.”

## Musiikin ammattilainen ja yrittäjä

Tarja Kupias-Kotilainen työskentelee yrityksessään Loistotähti Oy:ssä. Hän on musiikkituottaja, äänittäjä, säveltäjä, manageri, toimittaja ja tv-tuottaja yli 30 vuoden työkokemuksella.

”Tällä hetkellä autan ihmisiä onnistumaan, ajattelemaan positiivisemmin ja nauramaan enemmän”, Tarja kuvailee.

**Tarja Kupias-Kotilaisen nauru on kokemukseni mukaan spontaania ja aitoa, ei päälle liimattua.**



## Kotilaisten Sukuseuran hallitus



Puheenjohtaja  
**Ahti Pohjonen**  
Kivijärven sukuhaara  
Lähderanta 20 E 8,  
02720 Espoo  
p. 040 522 4401  
ahti.i.pohjonen@gmail.com



Sukulehden päätoimittaja  
Jäsenrekisterin hoitaja  
**Lauri Kotilainen**  
Pielisjärven sukuhaara  
Karnaistenkatu 43 C 45  
08100 Lohja  
p. 040 548 3820  
lauri@kotilaiset.fi



Sihteeri  
**Juhani Enberg**  
Kivijärven sukuhaara  
Klupukuja 2, 21360 Lieta sa.  
p. (02) 248 2043  
juhani.enberg@gmail.com



Varapuheenjohtaja  
**Riitta Kotilainen**  
Heinäveden sukuhaara  
Pellervonkatu 2 C 46, 33540  
Tampere  
p. 040 507 2347  
riittaskotilainen@surfn.net



Hallituksen jäsen  
**Eijas Kotilainen**  
Ylä-Savon sukuhaara  
Kirmantie 526  
74520 Iisalmi  
p. 045 605 6516  
eijas.kotilainen@gmail.com



Hallituksen jäsen  
**Ulla Kotilainen-Wallén**  
Heinäveden sukuhaara  
Sankaritie 1 B 29,  
00320 Helsinki  
p. 040 96 86 449  
ullaleena.wallen@gmail.com



Verkkopalveluvastaava  
**Ismo Kotilainen**  
Kivijärven sukuhaara  
Ilvestie 4,  
17500 Padasjoki  
p. 044 021 0665  
ismo.kotilainen@gmail.com



Varajäsen  
**Leena Carpen**  
Heinäveden sukuhaara  
Haltijatontuntie 35 B,  
02200 Espoo  
p. 050 376 7404  
leena.carpen@vtt.fi



Taloudenhoitaja  
**Oili Reinikainen**  
Kivijärven sukuhaara  
Kansakoulukatu 2-10 D 35,  
04400 Järvenpää  
p. 045 353 1947  
oilikainen@hukassa.com

## Muutitko?

■ Jos osoitteesi muuttuu, tai jos saat lähetykset väärällä nimellä tai osoitteella, muista ilmoittaa siitä! Mieluiten Postin ilmais kortilla: Lauri Kotilainen, Karnaistenkatu 43 C 45, 08100 Lohja, tai sähköpostilla lauri@kotilaiset.fi Ilmoita nimesi sekä vanha ja uusi osoitteesi. Viisinumeroinen jäsennumero lehden takakannen osoitelapusta auttaa parhaiten kohdistamaan muutoksen oikeaan henkilöön. Meitä on näet monia samannimisiä!

## Näin liityt Kotilaisten Sukuseura ry:n jäseneksi

■ Kotilaisten sukuseuran jäseneksi pääsee jokainen Kotilaisista isän tai äidin puolelta polveutuva henkilö. Jäseneksi pääsee myös jokainen, joka on tai on ollut naimisissa tai avioliiton omaisessa suhteessa mainittuun sukuun kuuluvan tai siitä polveutuvan henkilön kanssa. Nämä henkilöt katsotaan sukuun kuuluviksi.

Seuran sääntöjen mukaan Kotilaisten sukuun kuuluvan, joka tahtoo liittyä yhdistyksen jäseneksi, on kirjallisesti ilmoitettava aikomuk-

sestaan yhdistyksen hallitukselle, joka päättää jäseneksi hyväksymisestä.

Lähetä hallitukselle osoittamasi ilmoitus jäsenluettelon pitäjälle osoitteella: Kotilaisten Sukuseura ry., Lauri Kotilainen, Karnaistenkatu 43 C 45, 08100 Lohja, tai sähköpostilla lauri@kotilaiset.fi

Ilmoita seuraavat tiedot: Täydellinen nimesi ja osoitteesi sekä kotipaikkasi, jos se on eri kuin postitoimipaikka, sekä halutessasi synty-

mäaikasi. Kerro myös Kotilaisten sukuhaara (Kivijärven, Ylä-Savon, Heinäveden tai Pielisjärven), mikäli se on tiedossasi.

Kuluvan kolmevuotisen kauden jäsenmaksu 40 euroa on vahvistettu Kuopiossa pidetyssä varsinaisessa kokouksessa 15.6.2019. Summa kattaa jäsenmaksun vuosilta 2019–2020–2021. Jäsenyys maksaa siis vain 13,33 euroa/vuosi.

L A U R I K O T I L A I N E N

# Pielisjärven Kotilaisten Sukumuseon kiehtova historia



Jenny Makkonen aittamuseossaan 1972. Hyllyllä näkyy muun muassa nahkainen matkalaukku, joka "Amerikan" Samuli Kotilaisen mukana ylitti Atlantin useita kertoja.

**Monena vuonna on sukulehdessämme julkaistu tekstiä ja kuvia Sukumuseomme toiminnasta. Mutta miten museo syntyi? Miten syntyivät museon kokoelmat? Se meni näin:**

**J**enny Maria Makkonen os. Kotilainen kuului Pielisjärven Kotilaisiin. Hän oli Paavo ja Ada Kotilaisen tytär Kylänlahden Tattarista. Jennyä kiinnosti jo nuorena sukunsa vaiheet ja hän alkoi kerätä talteen suvulle kuulunutta esineistöä ja muuta aineistoa. Vuosien mittaan kokoelma karttui.

## Se alkoi aittamuseosta 1960-luvulla

Jenny aloitti 1960-luvulla Nurmeksen talosaan "aittamuseon" kokoelmien kartuttamisen. Myöhemmin hän siirsi esineistön Lieksan Mätäsvaarasta hankkimansa talon tiloihin.

Kotilaisten sukuseuran vuosikokousväki vieraili vuonna 1984 Mätäsvaarassa Jennyn kotimuseossa. Jenny oli aktiivinen sukuseuran jäsen. Myöhemmin hänet valittiin myös seuran kunniajäseneksi.

Kun Jenny kuoli vuonna 1991, hänen veljentyttärensä Kirsti Elo toteutti testamentin toimeenpanijana vainajan viimeisen tahdon. Jenny halusi, että esineistö säilyy Pielisjärven Kotilaisten nimeä kantavana kokonaisuutena.

## Oma tie ja museorakennus

Vanhan Tattarin sukutalon pohjapiirroksen pohjalta suunniteltiin uusi, 102-neliöinen hirsirakennus. Rakennus valmistui vuonna 1993, ja siihen siirrettiin Jennyn keräämä museokokoelma.

**Haluatko tukea sukuseuran toimintaa** vapaaehtoisella lahjoituksella? Jos haluat, älä käytä lahjoitusta maksaessasi pankkisiirrossa olevaa jäsenmaksutiliä, vaan sukuseuran tilillä nro **FI73 1279 3000 5074 48**. (Ulkomailla maksettaessa BIC=NDEAFIHH). Viitenumero on sama kuin jäsennumerosi. Viitenumero näkyy lehden liitteenä olevassa laskussa, sekä lehden takakannen osoitetarrassa.



Runsaasti sukulaisia Jennynkallion sukumuseolla 1990-luvulla.



Siiri Oravalta museolla 80-vuotispäivillään. Museo on alusta saakka toiminut sukulaisten tapahtuma- ja kokoontumispaikkana.

Jennynkalliontiellä, Lieksan kaupungin Kylänlahden kylän Honkalanpäässä sijaitsevaa kiinteistöä hallinnoimaan perustettiin vuonna 1994 Pielisjärven Kotilaisten Sukumuseo-Yhdistys ry. Yhdistyksen tarkoituksena on vaalia kansanperinnettä ja tallentaa suvun historiaa.

Jennynkallion paikka ei ole pelkkä museo, vaan se on samalla yhteinen kokoontumispaikka suvun jäsenille.



Jenny Mätäsvaaran kodissaan 1984, jolloin hänen luonaan vieraili kotimuseoon tutustumassa sukukokousedustajiemme seurue.

## Miten Sukumuseota pidetään yllä?

Museon toimintaa ylläpidetään pääosin jäsenmaksuilla. Myös muutamia rahalahjoituksia on saatu. Kulujen kattamiseksi on vuosien mittaan järjestetty arpajaisia, pidetty kirpputoria, ja tilaisuuksissa on myyty kahvia sekä leivonnaisia. Kaikki työ museolla tehdään talkoilla.

Kuluneiden vuosien aikana Jennynkallion museolla on järjestetty lukuisia sukujuhlia, syntymäpäiviä ja valmistujaisia. On pidetty laulu- ja käsityöiltoja sekä erilaisia keskus-

telutilaisuuksia ja taidenäyttelyitä. Siellä on mukavaa kokoontua kesäisin, jolloin suvun jäseniä on lomailmassa lähimaisemissa paikkakunnalla asuvien lisäksi.

Museolla pidetään myös avoimien ovien päiviä, jolloin kaikki kiinnostuneet ovat tervetulleita tutustumaan paikkaan. Tämän päivän kiireisen ihmisen on hyvä pysähtyä hetkeksi museon rauhaan. Siellä voi aistia menneiden aikojen elämää.

Viime vuosi on eletty ymmärrettävästi poikkeusaikaa. Mitään varsinaista toimintaa ei museolla ole järjestetty maailmanlaajuisen pandemian vuoksi. Johtokunnan kokous pidettiin 20. heinäkuuta 2020. Samalla järjesteltiin lahjoituksena saatuja kirjoja ja esineitä. Muutamia vieraita on käynyt, mutta muuten kesä on ollut hiljaiseloa.

Toivotaan että tulevana kesänä tilanne olisi jo toinen, ja toimintaa voitaisiin jatkaa turvallisesti. Tervetuloa silloin tutustumaan Jennynkallion sukumuseoon kauniissa Pohjois-Karjalassa!

Opastuksesta museolla voi sopia kesäaikana ottamalla yhteyttä johonkin seuraavista henkilöistä: Anneli Wallenius, puh. 050 591 4557, Marja-Leena Köpman, puh. 040 717 4150 tai Kaarina Pirttiniemi, puh. 044 591 9935.

MARJA-LEENA KÖPMAN

**Kun maksat** Kotilaisten sukuseuran kolmivuotisjakson todella edullisen jäsenmaksun, varmistat painetun Kotilaisten suku -lehden postituksen kotiisi jatkossakin. Tämä huomautus ei koske seuramme kunniajäseniä. Kunniajäsenet on vapautettu jäsenmaksuista pysyvästi.

## Anna-Riitta – Sukuseuran oivallinen sihteeri



Heinävedellä 19.02.1945 syntynyt, Kotilaisten sukuseuran pitkäaikainen hallituksen jäsen ja sihteeri **Anna-Riitta Piilonen** menehtyi 09.08.2020 vakavaan sairauteen Helsingissä.

Valtiotieteen kandidaatin opinnot Helsingin yliopistossa pohjustivat Anna-Riitan 35-vuotista virkataivalta Helsingin yliopiston palveluksessa. Työvuosiensa varrella Anna-Riitta teki useita haastavia työtehtäviä. Viimeisimpänä oli kampuspalveluiden kehittämisprojektin johtaminen.

Tasavallan presidentti myönsi Anna-Riitalle Suomen Valkoisen Ruusun ritarimerkin ja opetusneuvoksen arvonimen. Puoliso, siskot ja omat lapset muistavat Anna-Riitan hyväsydämisenä ja huumorin-

tajuisena ihmisenä, joka osasi myös kuunnella lähimmäistään. Hänen muistetaan olleen jo nuorena lahjakas, järjestelmällinen, tunnollinen, velvoitteisiinsa sitoutunut ja pyrkimyksissään määrätietoinen.

Anna-Riitan järkevinä ja hyödyllisinä pidettyjä neuvoja kuunneltiin lähipiirissä tarkalla korvalla.

Esiköisen asemassa Anna-Riitta piti lapsuudessaan silmällä nuorempia sisarusiaan ennen siirtymistään opiskelemaan Kuopion tyttölyseoon, ajan hengen mukaisesti vieläpä varsin nuorella iällä.

Siskojen muistoissa Anna-Riitalla oli jo lapsena johtamis- ja organisoimistaitoja. Hänellä oli kykyä auttaa opinnoissaan heikommin menestyneitä tuttaviaan. Hän tenttasi heiltä laiskanläksyjä kesäisellä kasvimaallakin, rikkaruohoja kitkiessä.

Nipunveto Varistaipaleen kanavalla oli yksi Anna-Riitan nuoruusvuosien kesätoista.

Anna-Riitta ja hänen puolisonsa Juhani saivat 1970-luvulla kaksi lasta ja myöhemmin kolme lastenlasta. Anna-Riitalla oli eläkevuosinaan aikaa nauttia lastenlasten kanssa olemisesta.

Kulttuuri eri muodoissaan näytteli suurta roolia Anna-Riitan elämässä. Klassisen musiikin kuuntelu, teatterissa käynnit sekä osallistuminen paikalliskirjaston lukupiiriin olivat lähellä Anna-Riitan sydäntä.

Kesäisin Anna-Riitta puolisoineen lomaili ja tapasi sukulaisia kotiseudullaan Heinävedellä.

Sieltä oli hankittu eläkevuosien iloksi oma punainen mökki. Arkea kevensivät myös kasvimaalla puuhastelu ja eri maihin suuntautuneet lomamatkat.

Anna-Riitan positiivinen ja reipas elämänsänsä välittyi sairautenkin keskellä läheisille aina hänen viimeisiin elon päiviinsä saakka.

Anna-Riitta toimi vuosien ajan sukuseuran hallituksen jäsenenä ja sihteerinä. Mieleen jäi ystävällinen, puheenvuoroissaan toiset huomioiva ja asiat hallitseva, sydämen sivistynyt sukulainen. Hänen laatimansa pöytäkirjat olivat yksityiskohdittain myöten tarkkoja, huolella ja ajatuksella laadittuja.

Tieto suvustaan ja sen laajasta ystäväjoukosta aidosti kiinnostuneen Anna-Riitan poismenosta järkytti meidät hänet tunteneet sukuseuralaiset. Hänen aikansa lähteä tuli aivan liian aikaisin. Joukostamme on poissa itseään korostamaton, aidosti sivistynyt, hieno ja lämmin ystävä.

Otamme osaa läheisten ja laajan ystäväpiirin korvaamattomaan menetykseen.

TYTÄR LAURA HYPPÖNEN,  
PUHEENJOHTAJA AHTI POHJONEN

## Siiri – Sukumuseon puuhanainen



Äitini **Siiri Oravalahti**, omaa sukua Kotilainen, syntyi 22. maaliskuuta 1932 Kylänlahden Puronniemessä Pielisen rannalla, kalastaja ”Ukko”-Veikko ja Hilma Kotilaisen suurperheeseen. Siiri Oravalahti poistui keskuudestamme 17. heinäkuuta 2020.

Lapsena ja teininä Siiri koki sotavuodet, joista hän osasi kertoa elävästi ja tarkasti.

Äidillä oli terävä muisti, sekä hyvä suullisen ja kirjallisen kerronnan taito. Suuresta sydäimestä riitti hyvyyttä monille. Hän antoi vähästäänkin ja oli vieraanvarainen, vaikka elämä usein vaatimatonta olikin. Perhe ja sukulaiset olivat tärkeitä.

Siiri oli yksi Pielisjärven Kotilaisten sukumuseotoiminnan kantavia voimia.

Äiti oli taitava ja rivakka käsistään. Erityisesti eläkevuosina valmistui satoja, jopa tuhansia neuleita. Hän oli myös taitava leipoja, makoisian ruuan laittaja, luonnonantimien kerääjä ja jatkojalostaja. Nämä asiat olivat hänen mielessään viimeisiin päiviin saakka.

Henkireikä ja rakas harrastus usean vuosikymmenen ajan oli ikonimaalaus.

Äiti eli elämänsä ekumeenisessa ympäristössä, ja oli perehtynyt ortodoksiseen hengelliseen elämään ja kulttuuriin. Hän tunsi ikonien maalaamisen syvimmän olemuksen ja ikonien teologian. Äiti sai ikonimaalauksesta voimaa ja iloa. Hänen

maalaamansa ikonit välittävät samaa iloa nyt läheisten seinillä.

Laaja ikoninäyttely pidettiin Jennynkallion sukumuseolla vuonna 2011. Käsi jaksosi kannatella pensseliä, ja voimat antoivat myöten maalata ikoneja vielä vuoteen 2018 saakka.

Äiti oli myös kekseliäs, valveutunut ja yhteiskunnallisesti aktiivinen. Hän vaikutti elämänsä aikana monissa yhdistyksissä, oli kiinnostunut paikallisista ja maailman tapahtumista ja oli himopenkkiurheilija. Hän oli vahvasti mukana perheen ja suvun iloissa ja murheissa. Hän osasi kannustaa, kuunnella ja lohduttaa.

Rakasta emoa kaipaamaan jäivät seitsemän lasta, kymmenen lastenlasta ja seitsemän lastenlastenlasta sekä laaja sukulaisien joukko.

LEA ORAVALAHTI-PEHKONEN,  
SIIRIN TYTÄR

## Aarre – Sukuseuran takavuosien puheenjohtaja



**Aarre Kotilainen** syntyi pienellä Hiekkalahon tilalla Kivijärvellä 25. huhtikuuta 1950. Hän oli vilkas, fiksu ja yritteliäs, mutta terveyden puolesta hänelle ei ollut jaettu parhaita kortteja. Sen ajan Suomessa olikin pieni ihme, että Aarre selvisi lapsuudestaan.

Aarre itsenäistyi varhain, lähti oppikouluun Karstulaan ja jatkoi täysi-ikäisenä Ruotsiin Volvon tehtaalle. Isänsä kuoltua hän palasi Kivijärvelle, ja päätyi vesihuollon asennustöihin Vesi-Seppo-yhtiöiden palvelukseen. Vesihuollon hankkeiden parissa Joensuussa ollessaan hän tapasi tule-

van puolisonsa Kertun. Pari muutti myöhemmin Kuopion kautta Savonlinnaan.

Aarre oli yritteliäs. Hän olisi jo nuorena tahtonut perustaa kotitalalleen kalanviljelylaitoksen, ja lopulta hän ryhtyi yrittäjäksi Kuopiossa. Savonlinnassa 1976 perustetusta Vesihuoltotekniikka Kotilainen Oy:stä tuli hänen elämäntyönsä ja perintönsä, joka jatkaa toimintaansa edelleen perheen omistuksessa.

Aarre oli aktiivinen Kotilaisten sukuseuran hallituksessa, ja toimi myös seuran hallituksen puheenjohtajana.

”Hänen aktiivisen panoksensa ansiosta sukuseuramme kokoontui erinomaisesti järjestettyyn vuosisukukokoukseen Aarren aikuisiän kotikaupungissa Savonlinnassa vuonna 2002. Sanavalmiina ja sukurakkaana hänen aina positiivinen ja kanssaihmisensä huomioiva elämänsä jätti monen mieleen lähimmäisen, jonka poismenon myötä me kaikki hänet tuntevat menetimme korvaamattoman, aidon ja lämpimän ystävän”, sanoo seuran nykyinen puheenjohtaja Ahti Pohjonen.

Vesihuollon laitoksia ja verkostoja rakentaessaan Aarre kiersi Suomea ristiin.

Kun työt Suomessa laman aikaan vähenivät, vei hän yrityksen myös Baltiaan ja Venäjälle. Ei näistä matkoista lopulta ehkä rahaa jäänyt, mutta tarinoita sitäkin enemmän – ja kuitenkin niin paljon työtä, että laman yli päästiin.

Lapset olivat Aarrelle kaikki kaikessa. Hän usein totesi, että on onnistunut elämässään, kun molemmilla hänen lapsillaan on kaikki hyvin. Samoin hän piti huolta yrityksen työntekijöistä. Pojat kyllä saivat palkkansa, itsestä ei ollut niin väliä. Hän ehti omien sanojensa mukaan saavuttaa tavoitteensa: ehti näkemään lasten yliopistosta valmistumisen, häät, lastenlasten syntymän ja yrityksen siirtymisen perheessä eteenpäin.

Aarre nukkui pois Hoivakoti Aapelissa Savonlinnassa 14. elokuuta 2020. Hänet siunattiin 5. syyskuuta 2020 Pääskylahden kappelissa. Kaipaamaan jäävät lapset Anna-Maija ja Juha-Pekka, lapsenlapset Joel ja Hilla, sekä yrityksen pitkäaikaiset työntekijät ja Kerttu.

JUHA-PEKKA KOTILAINEN,  
AHTI POHJONEN

Hyvien kukkien takana..

HELSINGIN  KUKKATOIMITUS

Maan johtavaa  
kukkatukkukauppaa  
(ei vähittäismyymiä)

Puh. 010 396 83 00  
Fax. 010 396 83 40

ark. 6-18  
la ja su 6-13

Vanha talvitie 10  
00580, Helsinki

helsinki@kukkatoimitus.fi  
www.kukkatoimitus.fi

**Liisa Kotilainen, AINO Finland:**

# Iloisten värien vaatesuunnittelija

**”Väri-iloittelu on meidän juttumme! Ja laadukas, kestävä tuote”, sanoo yrittäjä ja Aino-merkkivaatteiden suunnittelija Liisa Kotilainen. Persoonallinen, värikäs ja eksoottinen Aino-mallisto tunnetaan Suomen lisäksi Norjassa, Hollannissa, Englannissa ja Yhdysvalloissa ja monessa muussa maassa.**

AMANDA AHO. © SANOMA MEDIA, GLORIA

**L**äksin Pieksämäeltä 15-vuotiaana Savonlinnan taidelukiioon, ja sieltä Helsinkiin opiskelemaan Taideteolliseen korkeakouluun”, Liisa kertoo.

”Jäin sille tielleni. Melkein koko aikuisikäni olen asunut Helsingissä.”

## Tekstiilitaiteilija ja vaatesuunnittelija

”Piirtäminen oli ’se juttu’ nuorena. Olen koulutukseltani tekstiilitaiteilija, mutta opiskellut myös vaatesuunnittelua. Teollisuudessa pääsin tekemään tuotteita materiaaleista asti. Siitä on ollut iloa!” Liisa kertoo hymyillen.

”Sain hyvän opiskeluaikaisen harjoittelu paikan Turusta kutomoyritys Parkerilta. Näin perehdyin kutomoteollisuuteen. Kun valmistuin, menin vaatetehdas Arolaan töihin, pitkäksi aikaa.”

”Merkittäviä työnantajia olivat lisäksi Tutta ja Suomen Trikoo. Niissä osaamisen taso oli korkea. Olen suunnitellut muillekin, myös ulkomaille, esimerkiksi tekstiilikuoseja”, Liisa Kotilainen muistelee. Hän sanoo työtään hallitsevan piirteen:

”Materiaalit ovat tärkeitä. Suunnittelemani tuotteet ovat pelkistettyjä. Niiden ulkonäkö perustuu enemmän kankaiden kuoseihin tai pintarakenteisiin, ja kankaiden ja neulosten erilaisuuteen.”

Suomessa ei enää ole paljoa omaa vaateollisuutta. Liisa kertoo, että näin hän joutuu pitkin Eurooppaa tekemään töitä sikäläisten tehtaiden kanssa:

”On helppoa puhua insinöörien kanssa vaateen toteutuksesta, kun itse tuntee materiaaleja. Saa sellaista kun haluaa!”

## Aino-merkin tarina alkoi 30 vuotta sitten

Liisan ja hänen miehensä yrityksen ja Aino-merkin tarina alkaa jo vuodesta 1991.

”Aino tehtiin silloin vientimerkiksi. Päätimme, että keskitymme vientiin”, Liisa Kotilainen sanoo.



**”Väri-iloittelu on meidän juttumme! Ja laadukas, kestävä tuote. Se on taas niin ajankohtaista”, Liisa Kotilainen sanoo.**

”Asiat ovat muuttuneet paljon. Aina kysytään: ’Miksi Aino-tuotteita ei valmisteta Suomessa?’ Siksi, että alan teollisuus on Suomessa lähes kadonnut!”

”Tuotanto alkoi Suomessa laskea, kun työvoima eläköityi. Ala ei kiinnostanut nuoria ihmisiä tarpeeksi.”

## Tekstiilien valmistus on vaativaa käsityötä

Liisa muistuttaa, että tekstiilien ja vaatteiden valmistaminen ovat vaativia käsityöammatteja.

”Ihmiset eivät oikein ymmärrä, miten vaativia ammatteja ne ovatkaan. Menettyä ko-



**”Kun on suunnittelija ja yrittäjä, niin siinä on jo 110 % ajasta käytetty!”** sanoo Liisa Kotilainen suunnittelupöytänsä äärellä.

timaista teollisuutta ei saa takaisin, eikä sitä nykypäivänä saa uudelleen rakennetuksi.”

”Me olemme täällä Euroopan peränurkassa vähän eristyksissä meren ympäröimänä. Toimintaedellytykset ovat vaikeammat kuin tuolla Keski-Euroopassa. Siksi on hyvä, että Baltia tehtaineen on lähellä.”

### Monikansallista yhteistyötä Euroopassa

”Materiaalimme tehdään tällä hetkellä Italiassa, Ranskassa ja Espanjassa. Vaatteiden kokoonpano meillä on Tallinnan alueella sekä Itä-Virossa. Siellä meillä on nyt pitkäaikaiset yhteistyökumppanit”, Liisa Kotilainen kertoo.

”Isot yritykset teettävät vaatteita Kiinassa, Vietnamissa, Turkissa ja muualla. Me pienet tekijät pysymme tässä lähellä. Se on meille kustannustehokkaampaa.”



**Viime kevään sulun aikaan Aino-shopissa Fredrikinkadulla oli ruotsalaistaiteilijan maalauksia osana kadun katutaidenäyttelyä.**

### Liisa polveutuu Leppävirran Kotilaisista

*Liisa Kotilaisen Seinäjoella syntynyt äiti oli töissä 1. Apteekissa Tampereella. Liisa syntyi tuolloin. ”Vanhempani olivat tavanneet työn merkeissä, sillä isäni Eino Kotilainen oli töissä lääketehdas Orionilla. Hän oli syntynyt 1924 Imatralla. Muutimme Pieksämäelle, kun äiti sai sieltä apteekkioikeudet”, Liisa kertoo.*

*”Tiedän, että olemme samaa ainoaa Kotilaisten sukua. En ole kovin aktiivinen suvun asioissa, mutta olen kiinnostunut seurailija. Pekka-serkkuni on seurannut aktiivisemmin sukuasioita ja pitänyt minuakin informoituna.”*

*”Edesmennyt isäni Eino Olavi Kotilainen oli mukana sukuseuran asioissa, mutta ei tehnyt numeroa tekemisistään. Postiljooni-isoisoisäni oli Kotilaisia muistaakseni Leppävirralta päin”, Liisa kertoo.*

”Luulen, että Suomessa säilyy jatkossakin erikoisosaamista vaativaa tuotantoa. Meillä koulutetaan ihmiset hyvin, joten heille täytyy antaa huipputöitäkin tehtäväksi.”

”T-paitaa ei kannata täällä tehdä; sen saa

muualta halvemmalla. Paitsi jos valmistuserä on hyvin pieni. Sitä ei silloin kannata teettää kaukana”, Liisa pohtii.

*Jatkuu sivulla 16*



**”AINOilla on voimakkaita värejä ja hauskoja yksityiskohtia. Värimaailma on runsas, sillä pohjoisessa eletään joskus synkissäkin olosuhteissa”,** Liisa Kotilainen sanoo.

# Kalastajan ammatti isältä Esalle

Kivijärven Puralankylällä toimii kaupallinen kala-alan laitos Fishvalley. Nimi juontuu Laakson tilan nimestä. Kalastusta harjoittaa Esa Kotilainen, jolle ammatti periytyi hänen isältään. Mutta siirrytään ensin vuoteen 1636.

**K**otilaisten suku rantautui Kivijärven Kuivaniemen tyveen sukuselvityksen mukaan vuonna 1636. Pitkä erämaajärvi toimi tuolloin kulkuväylänä uusille viljelysmaille. Asutus sijoittui tuolloin yleensä aina lähelle järveä.

Kalastus oli vahvasti mukana, kun särvintä haettiin vedestä ja metsästä. Kalastus lieneekin ammattina vanhempi kuin esimerkiksi maatalous. Kotitarvekalastus säilyi tärkeänä osana arkea kaikilla seudun suvuilla; aina 1960 luvulle saakka.

Kalastusvälineinä käytettiin alkuun liistekatsikoita ja atraimia. Myöhemmin tulivat käyttöön matalat rantarysät, nuotat ja verkot. Pääasiallisina syömäkaloina olivat hauki ja lahna, sekä kuuluisa Kivijärven muikku.

## Laakson tila liittyy Kotilaisten sukuun

Laakson maille siirtyi 1800 luvun lopulla silloisen Kuivaniemen kylän Puralan talon veljeksistä Antti Einari Kotilainen. (Moni vanhempi ihminen käyttää tilasta vieläkin nimeä Lakso.)

Einarin matka päättyi Pohjois-Amerikan retkelle. Suomeen Kivijärvelle palasi Einarin puoliso Ida lapsineen. Idan ja Einarin lapsista Viljo Kotilainen antoi talvisodassa henkensä isänmaan puolesta. Hän kaatui sodan viimeisillä viikoilla ankaraan tykistökeskitykseen. Viljo Kotilainen on Kotilaisten sukuseuramme nykyisen puheenjohtajan Ahti Pohjosen äidinisä.

Veljeksistä Varma, Vaito ja Veli Lauri jatkoivat äitinsä Idan opastuksella tilanpitoa. Vuodesta 1949 lähtien viljeli Laakson tilaa Varma Ilmari Kotilainen. Tilalla harjoitettiin kotitarvekalastusta yhteisnuottauksena myös muiden talojen kanssa.

Varma-pappani puoliso, mummoni Aino Kotilainen oli tottunut jo pienestä tyttästä pitäen muikun puhkomistalkoisiin. Hän oli kotoisin Kivijärven itäpuolelta Aittolahdesta.

## Kalastajan ammatti verenperintönä

Varmalle ja Ainolle syntyi kuusi lasta. Laakson tila siirtyi isälleni Matti Kotilaiselle ja äidilleni Eijalle (os. Joska) vuonna 1981. Isäni harjoitti aktiivista, osittain kaupallistakin



**Tyhjöpakatut fileet lähdössä kalatukkuun. Esa Kotilainen kertoo, että kaloja toimitetaan myös ravintoloille ja yksityisille.**

kalastusta. Äitini vanhemmat olivat kotoisin karjalan Metsäpirtistä ja Suojärveltä. Toisin sanoen he olivat seudulta, jossa kalastettiin ja harjoitettiin kalakauppaa. Niinpä minustakin tuli kalastaja verenperintönä – sekä isän että äidin puolelta.

Opin kalanpyyntimenetelmät isältäni kuin kisälli oppii mestarilta. Olen sovittanut oppimani menetelmät nykyaikaiseen kalankäsittelyyn. Näin oli mahdollista siirtyä kaupalli-

seen sisävesikalastukseen.

Laakson tila siirtyi minulle vuonna 2006. Tilalla on yritys Fishvalley tuotantorakennuksineen. Nimi juontuu Laakso-nimestä.

## Ammattikalastus vaatii ammattilaisen välineet

Fishvalleyn toiminta painottuu pääasiassa kaupalliseen kalastukseen. Kalastusvälineinä

käytetään nykyaikaisia isoja rysiä, verkkoja sekä ammattimallisia katiskoita. Pääkalat ovat kuha, hauki, ahven ja siika. Sesonkina valikoimassa on lisäksi muikku ja made.

Kalastus on ympärivuotista. Markkina-alue painottuu kalatukun kautta Uudellemaalle. Lisäksi kalaa toimitetaan suoraan ravintoloihin sekä yksityisille asiakkaille. Kalaa myydään myös erilaisissa toritapahtumissa, sekä tuoreena että paistettuna.



**Nykyaikainen tuotantorakennus toimii ja täyttää viranomaisvaatimukset.**



**Ammattikalastus Kivijärvellä vaatii ammattilaisen työvälineet.**



Kotilaisen myyntikoju nähdään siellä missä ihmiset liikkuvat, kuten tässä marketin pihassa Kivijärvellä. Tarjolla oli paistettua muikkua, kylmäsavulohta, graavilohta ja kylmäsavukuhaa, sekä hirvenlihaa paistina ja jauhelihana.

## Kutsu kätevästi puhelimella:

# Kotilaiset koolla Sompasaarella

**Kaksi vuotta sitten** 14. helmikuuta 2019, kokoontui Heinäveden Sompasaarella näin iso joukko Kotilaisia. Mukavan sululaiskokouksen koolle kutsuminen oli aika helppoa. Se kävi kätevästi puhelimella soittaen, kuten Pekka Laitinen tässä kertoo:

Kokoontumispaikkamme Heinäveden Sompasaarella oli isomummini Linda Rautiaisen os. Kotilaisen syntymäkoti. Taloa asuivat lokakuun lopussa 2018 Liisa ja Matti Kotilainen. Matti on Lindan veljen Johanneksen poika.

Matti kuoli äkillisesti. Silloin mummini Anni Laitisen nuorin veli Matti Rautiainen (syntynyt 1922) esitti toiveen:

”Lähdetäänpä käymään siellä Sompasaarella muistelemassa menneitä ja tervehtimässä leskeksi jäänyttä Liisaa.”

Siispä ryhdyin puuhaamaan ison sukumme tapaamista Sompasaarelle. Soittelin kaikille Linda ja Matti Rautiaisen lastenlapsille. Sen jälkeen saatiin tällainen porukka kokoon.

Kaikista lastenlapsien sukuhaaroista ei saatu edustajaa koolle, mutta kuitenkin molemmat jäljellä olevat Lindan lapset Matti ja Aino Hakulinen (syntynyt 1925) olivat meidän ilo-

namme. Molemmat ovat edelleen elossa.

Tässäpä Linda ja Matti Rautiaisen jälkeläiset puolisoineen. Paikalla meitä oli lapsista siis Matti nuorempi ja Aino ja lapsenlapsia Anni Laitisen, Eeva Herrasen, Martta Olasvuoren, Matti Rautiaisen ja Aino Hakulisen perheistä.

Tosin olihan meitä itseni lisäksi muutamia Anni Laitisen lapsenlapsi ja yksi Martta Olasvuoren lapsenlapsenlapsi.

PEKKA LAITINEN



**Menneiden muistelemisen ja sukujuurien setviminen sujui rattaosasti hyvän ruuan ääressä.**



Tässä potretissa olemme me kaikki, paitsi Kirsin mies Saku, joka oli kuvaamassa. Takarivi vas.: Kim Rautiainen, Aino Hakulisen Poika Jorma Hakulinen, Anni Laitisen poika Ilpo Laitinen, Eeva Herrasen poika Pertti Herranen, Martta Olasvuoren vävy Pekka Vettenranta, Anni Laitisen poika Esa Laitinen ja Anni Laitisen poika Markku Laitinen. 2. rivi ylhäältä vas.: Pekka Laitisen vaimo Elisabet Laitinen, Matti Rautiaisen poika Tapio Rautiainen, Martta Olasvuoren poika Paavo Olasvuori, minä eli Anni Laitisen lapsen Markun poika Pekka Laitinen, ja veljeni Antero Laitinen. 3. rivi ylhäältä vas.: Antero Laitisen vaimo Annemari Laitinen, Paavo Olasvuoren vaimo Helena Olasvuori, Anni Laitisen lapsen Timon leski Ella Laitinen, Ilpo Laitisen vaimo Seija Laitinen, ja Markku Laitisen vaimo Erja Laitinen. 4. rivi ylhäältä vas.: Katri Eskola, Anni Laitisen pojan Aaro Laitisen vaimo Mailis Laitinen, Tapio Rautiaisen vaimo Tuula Rautiainen, Pekka Vettenrannan vaimo Auli Vettenranta, Anni Laitisen tytär Ulla Vepsäläinen, Esa Laitisen vaimo Marjatta Laitinen, ja Vuokko Ojala. Eturivi vas.: Matti Rautiainen, Liisa Kotilainen, Aino Hakulinen, Aaro Laitinen sekä Kirsi Kotilainen.



Kuvassa vuodelta 1969 ovat vasemmalta lukien Aili-täti, Pentti-setä, minä, Kirsti, isä ja Markku-serkku. Kuvasta puuttuu Terttu, joka on kameran toisella puolella.



Kuvassa vasemmalta lukien Jani (Sannan mies), Sanna (Tertun tytär), Terttu, Janina (Sannan ja Janin tytär), Mona (Jarin tytär), Saga (Jarin tytär), Jari (Tertun poika) ja Hugo (Jarin poika). Sannan ja Janin poika ei ollut paikalla, koska hän oli isosena rippileirillä Rantasalmella.

## Kylässä sukulaisten luona 1969, 1990 ja 2020

# Mukava se on pienempikin sukutapaaminen

**Tänä vuonna kokoontumiset ovat olleet lähes kiellettyjä koronan takia. Nyt on ollut hyvä syy käydä sukulaisissa ihan vaan kylässä. Kävin tapaamassa sukulaisiamme Joroisissa.**

**M**uistelen lapsuudessani mieleen painunutta reissua. Oli kesä 1969. Kyläilimme isäni Otto Kotilaisen kanssa Joroisissa setäni Pentti Kotilaisen perheen luona. Perheeseen kuuluivat

Pentin vaimo Kirsti ja lapset Terttu ja Markku.

Muistan tuokiokuvia tuosta matkasta. Asuimme Kiuruvedellä, joten matka oli pikkupojalle pitkä ja mieleenpainuva juna-matkoineen ja ostoksineen. Isä osti minulle Nakke Nakuttaja-sarjakuvalehden junasta, ja banaanin kioskista.

Siihen aikaan oli höyryvetureita ainakin asemakäytössä. Yksi sauhusi Varkauden asemalla. Junalla menimme Kolman seisakkeelle, josta Pentti haki meidät muistaakseni traktorilla. Mieleeni jäi tienristeys, josta käännyttiin kyläpaikkaan vievälle sivutielle.

### Tarinoita riitti, mutta ei Aku Ankoja

Vierailu sujui, kuten siihen aikaan oli tapana. Söimme, kahvitelimme ja juttua riitti. Mitä kaikkea lie isä veljensä kanssa tarinoinut? Kaksi maanviljelijää kun keskustele, ollaan asian äärellä.

Muistan, kun rupesin penkomaan lehtikoria Aku Ankoja etsien. Onnistuin kaatamaan kiikkerän korin. Pentti sanoi: ”Ei setällä ole Aku Ankoja.” Pärjää ilman niitäkin, ajattelin.

Markku oli käymässä lomalla armeijasta. Sotilaskampeet päällä hän lähti lomalta sinne jonnekin, varuskuntaa en muista. Myös Aili-täti oli käymässä veljensä luona.

Pari yönseutua reissu lienee kestänyt.

Isäni kuoli samana syksynä, joten kyläreis-

suni Joroisten Kotilaisten luo lopahtivat pitkäksi ajaksi.

### Kaksi vuosikymmentä myöhemmin

Kului parikymmentä vuotta. Asuin tuolloin Kuopiossa. Kyläilin silloin etukäteen sopimatta. Oli vuosi 1990.

Katselin kartasta Joroisten seutua ja paikallistin Kolman seisakkeen. Siitä päätelin sukulaispaikan sijainnin. Lähdin eräänä iltana työpäivän jälkeen ajelemaan Joroisiin. Ajelin Kolman suuntaan ja hoksasin tutun sivutien risteyksen. Olin siitä ihan varma.

Muutaman sata metriä sivutieltä, ja siellähän se lapsuudesta tuttu kyläpaikka oli! Nou-



Traktorikyödyllä naapuriin. Traktorin hytissä on kuskina Jari ja oppimassa Hugo. Peräkärjessä Eljas, Janina, Saga, Mona, Sanna ja Jani.

sin autosta. Kirsti oli ulkohommissa. Hän sanoi: ”Pentti on tuolla sisällä.”

Luuli minun olevan Hankkijan myyjä. Meni muutama sekunti, kun hän tunnisti minut. Siitä alkoi kyläreissu, jonka aikana muisteltiin menneitä ja kerrottiin uudemmatkin kuulumiset. Kotona oli myös Markku.

## Paluu Hallamäkeen 2020

Viime vuosina olemme olleet yhteyksissä Tertun ja hänen perheensä kanssa ja tavanneet muutaman vuoden välein. Muista Joroisten sukulaisista ja Tertun miehestä Reijosta on jo aika jättänyt.

Tänä kesänä sovimme Terttu-serkun kanssa tapaamisen Joroisiin Hallamäkeen, niin kuin he taloa kutsuvat. Sovimme ajankohdan niin, että paikalla käymässä olivat Tertun lapset Sanna ja Jari perheineen.

Päivä vierähti mukavasti tarinoidessa. Kävimme naapurin maatilalla ihan traktorikyydillä katselemassa ylämaan karjaa. Ylämaan karjahan on liarotu.

Siinä sitä oli lapsilla ja aikuisillakin ihmettelemistä, kun laiturilla käyskenteli pitkäkarvaisia ja -sarvisia lehmä, vasikoita sekä tietenkin herrana lauman sonni.

## Sukutalkoot – oiva tapa kokoontua

Tertun kanssa tuli puhetta Hallamäen rakennusten maalaamisesta. Ilmoittauduin talkoihin tulevana kesänä.

Olimmekin vaimoni Ritvan kanssa muutama vuosi sitten mukana asuinrakennuksen maalaustalkoissa. Tällaisilla talkoilla on suurempi merkitys kuin arvaammekaan suvun ihmisten yhteyksien pitämisessä. Se on luonteva ja hyödyllinen tapa – varsinkin meille miehille – olla kanssakäymisissä sukulaisten kanssa.

Vierailun aikana välillä tietysti söimme ja kahvitelimme. Illan suussa paistelimme vielä makkaroita kodassa.

Eipä tarvinnut nälkäisenä ajella kotiin Iisalmeen illalla.



Oli lapsilla ja aikuisillakin ihmettelemistä, kun laiturilla käyskenteli pitkäkarvaisia ja -sarvisia lehmä, vasikoita sekä herrana lauman sonni.

# Suojaa sukusi muistot

**Tamperelainen** Riitta Kotilainen löysi arkistojen aarteista isänsä sedän ja kummisedän, ”Suku”-Otto Kotilaisen laatiman ohjerunon. Siinä kerrotaan tarkat ohjeet itse kunkin perheen ja suvun valokuvien tallentamista varten.

Oton mukaan on ”mykkiä” valokuvia, jotka eivät kerro jälkipolville tärkeitä tietoja. Ottakaamme opiksi! (Ohjeiden kirjoitusvuosi ei ole tiedossa, kirjoitusasu Oton.)

## V a a l i v a l o k u v a s i

Kirjannut Otto Kotilainen

Vaali hyvät valokuvasi,  
järjestele järkevästi,  
albumiisi asettele,  
omiin sarjoihin sovita.

Huolla henkilökuville:  
vanhustesi, omillesi,  
laita joka lapsellesi  
omat sarjat, omat lehdet,  
joihin aina jatkuvasti  
uudet kuvat kiinilaitat  
kertomahan kehitystä  
muotoloitten muuttumista.

Lapsuuskuvat ensin laitot,  
nuoruuskuvat seuraavaksi,  
miehuuskuvat kolmanneksi,  
vanhuuskuvat viimeiseksi.  
Näin saat henkilökuvista  
ikäkauden kokonaisen.

Samoin saakoon myös sijansa  
omat sarjat osaksensa:

1. vanhasuku muistoinensa,
2. omat vanhemmat samaten,
3. lapsuuskuvi kuvinensa,
4. omakoti perheinensä,
5. opiskelu-, työtoverit,
6. työpaikat ja asunnot,
7. ystävät ja sukulaiset,
8. matkamuistot, juhlahetket
9. muutkin muistot merkittävät.

Kuvat laita albumiisi  
taitavasti tallettelet  
muistelmiksi itsellesi,  
samoin sinun seuraajille,  
omaisille, ystäville.

Aina kuvaa kiinnittäissä,  
albumiisi asettaissas  
laita kunkin kuvan luokse  
ottoaika ja asia,  
josta kuva kertoilevi.

Älä jätä jälkehesi  
”mykkää kuvaa” kuritointa  
albumiisi asukkaaksi  
mielentuskaks’ tuleville.  
Tuntematoin kuva sieltä  
vaikk’ ois’ arvokas asukas  
pois se ulos ajetahan,  
kun ei sano nimeänsä,  
taloontulo aikoansa.

Jos on sulla sijoitettu  
aikaisemmin albumiisi  
noita mykkiä kuvia,  
eikä siellä sijaa liene  
kirjoitella nimet niille,  
laita mykille numerot,  
ota tiedot tuttavilta,  
laita alkuun albumiisi  
numeroittesi mukahan  
luettelo mykistä kuvista,  
siinä teet ne tuttaviksi  
tuleville tutkijoille,  
kuviesi katsojille.

Näin on aarre albumiisi  
kuoltuaskin kertomahan  
hoitajasta huolekkaasta,  
joka kuvin kirjoitteli  
oman aikansa asiat  
sukumuistoks’ mieluisaksi,  
omillensa armaimmaksi.



Otolla ja Ninalla oli runsaasti häävieraita 1908.



Otto Kotilaisen ja Nina Kinnusen hääkuva vuodelta 1908. Otto oli syntynyt 1885 ja Nina 1876. Nina kuoli jo 1913.

# Miten olisi tapaaminen 2022 LIEKSASSA?

**Voisiko vuoden 1984  
sukukokouksemme toistua?**

**Vuonna 1949 talkootyönä rakennettu Lieksan Kristillinen opisto toimii edelleen. Se tarjoaa myös huoneita majoitus-, ruokailu-, ja vapaa-ajan palveluja.**

**Vuoden 2022 kokouksemme** pitopaikaksi on ehdotettu samaa paikkaa, jossa kokoonnuimme 1984: Lieksan kristillistä opistoa Kylänlahdessa. Silloin meitä oli koolla 110 Kotilaista.

Majoitus ja palvelut ovat opistolla hyvin kohtuuhintaisia, pysäköinti ilmaista ja julkiset kulkuyhteydetkin toimivat. (Sekä junat että bussit ovat kulkeneet vielä Kylänlahteen, pääosin arkin, harvahkoin vuorovälein.)

Myös kolmen tähden Majatalo Veikeä vuohi on noin kilometrin päässä opistolta, sekä hotelleja Lieksassa (16 km) ja Nurmeksessa (40 km).

## Lähiseudut kutsuvat matkailemaan

Esimerkiksi historiaa henkivä Pielisjärven Kotilaisten Sukumuseo on viiden kilometrin päässä.

Miten olisi risteily pitkin Pielistä Kolin kansallispuistoon, luontokeskukseen ja kylpylään Lieksan laiturista, noin 16 kilometrin päästä?



**Vuonna 1984 Lieksan kristillisellä opistolla Kylänlahdessa oli 110 Kotilaista koolla; Amerikkaa myöten.**

Tai tutustumismatka kuuluisan puunveistäjän Eeva Ryynäsen ateljeemuseoon ja jyhkeään kelokirkkoon Lieksan Paaterissa, 42 km päässä?

Tai Bomban karjalaiskylä ja kylpylä Nurmeksessa, 42 kilometrin päässä?

## Kaikki vaihtoehdot ovat vielä auki

Korostamme, että päätöstä sukukokouksen pitopaikasta ei vielä ole tehty. Edellä oleva on vain ehdotus. Seuraavassa ote opiston alustavasta tarjouksesta:

### KOTILAISTEN SUKUSEURA RY:N SUKUKOKOUS 18.–19.6.2022

**Tarjoamme sukukokoukseenne alustavasti:**

#### MAJOITUS

Aikuinen 32 €/vrk, 4 – 14 v lapset 16 €/vrk, alle 4 v maksuton (vanhemman vieressä), yhden hengen huoneissa 15 €/vrk. Huoneet ovat pääasiassa 2 hengen huoneita, rajoitetusti 3–4 hengen huoneita saatavilla. Hintaan sisältyy liinavaatteet, pyyhe, loppusivous. Huoneissa tai huoneiden välittömässä läheisyydessä wc/suihku.



#### RUOKAILUT

Tarjolla ovat **lounas** ja **päivällinen** sisältäen salaattipöydän, leivät, levitteet ja juomat

#### Aamiainen, iltapala ja iltapäiväkahvi,

suolainen tai makea kahvileipä. Ruokailut ja kahvit ruokailutilassa, iltapäiväkahvi tuodaan kokoustilaan.



#### KOKOUSTILA

**Juhlasalissa** on kokous-av-välineistö sekä piano. Juhlasalin viereinen luokkatila on käytettävissä

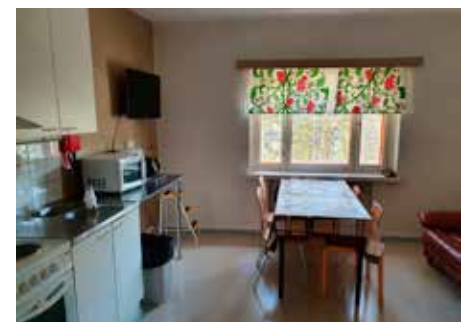
#### MUUT PALVELUT

**Illanviettoa** varten tarjoamme Arkin (rannassa oleva tulipaikka) maksutta.

**Soutuvene** käytössänne maksutta

**Tarjolla ovat myös sauna ja liikuntasali**, salissa varusteet sulkapalloon, lentopalloon, koripalloon sekä sählyyn. Oheishjelmaa voidaan räätälöidä toiveidenne mukaisesti.

**Lisätietoja:** toimisto@lkro.fi



Majoitus on ehkä hotelleihin tottuneelle vaatimatonta, mutta hinnoittelu lompakko- ja perheystävällistä.

# Juha Kotilainen jaksaa laulaa



Baritoni Juha Kotilaisella on monta laulesitystä tulossa, vaikka on niitä peruuntunutkin. (Kuvaushetkellä ilman maskia.)

**Oopperalaulaja,** baritoni, bassobaritoni Juha Kotilainen täyttää toukokuussa 66 vuotta. Mutta ei eläköidy. Tapasin Juhan lohjalaisessa marketissa. Emme meinanneet tunnista toisiamme maskien takaa.

Juha kertoo auttavansa Lohjalla asuvaa äitiään mm. lumitöissä. Kyselen työasioita.

”Paljon töitä on koronan takia peruuntunut, mutta uutta on tulossa”, Juha sanoo. Hän kertoo harjoitelleensa Berliinissä nimiroolia Giuseppe Verdin oopperaan ”Nabucco”. Esityksen piti olla keväällä 2020 Saksassa Würzburgissa, mutta siirtyi koronan takia tulevaisuuteen. Savonlinnan Oopperajuhlat 2020 peruuntuivat myös kokonaan.

”Savonlinnassa minulla oli Arkipiispan rooli Karol Szymanowskin ’Kuningas Rogerissa’. Sen piti olla ensin kesällä 2020, sitten kesään 2021 siirrettyinä. Siinä oopperassa olisi kuoroineen valtava määrä väkeä lavalla. Koronaetäisyys ei toteutuisi, eikä taiteellinen puoli anna mahdollisuutta pienentää kuoroa. Niinpä koko esitys on kokonaan peruttu”, Juha harmittelee.

”Muilta osin Oopperajuhlien pitäisi näillä näkymin toteutua kesällä 2021”, Juha tuumaa. Laulukonsertteja Juhalla olisi eri festivaaleilla niin koti- kuin ulkomaillakin, mutta niiden toteutuminen on vielä epävarmaa. Juha opettaa viidettä kesää Savonlinnan kesäyliopiston järjestämällä valtakunnallisilla Musiikkipäivillä, jos...

”Heinäveden Musiikkipäivien pitäisi olla nyt kesä/heinäkuun vaihteessa. Elokuullekin on varattu Heinävedelle varapäiviä. On jännät paikat.”

Juha tuumaa, että viime kesä oli töiden kannalta parempi kuin viime kevät.

”Teimme viime kesänä paljon pienempiä laulukonsertteja. Ja elokuussa Taiteiden yössä Hämeenlinnan torilla esitettiin komeasti Beethovenin 9. sinfonia solisteineen, kuoroineen ja orkestereineen. Turvavälit oli otettu huomioon”, Juha kertoo. Hän jatkaa:

”Nyt on ollut kerrankin aikaa olla Suomessa. Niin paljon tapahtumia on peruttu. Vietämme paljon aikaa läpi vuoden vaimoni suvun vanhalla maatilalla Artjärvellä, ja kesäisin Heinävedellä.”

## Monipuolinen baritoni

Juha Kotilainen opiskeli laulua Sibelius-Akatemiassa ja useilla mestarikursseilla. Hän on vierailut Suomen Kansallisoopperassa useissa rooleissa vuodesta 1986.

Savonlinnan oopperajuhlilla Juha on vakiovieras. Vuosina 1992–97 hän oli kiinnitettyä Essenin Aalto-teatterin useihin nimirooleihin. Juha on vierailut oopperataloissa mm. Belgiassa, Hollannissa, Saksassa, Ranskassa ja Espanjassa.

Juha Kotilaisen laajaan ohjelmistoon kuuluu laulumusiikki liedistä nykysäveltäjien teoksiin ja bassobaritoniosat suurissa kirkkomusiikkiteoksissa. Kotilainen on laulanut kymmenillä festivaaleilla Euroopassa, sekä ympäri maapalloa Amerikkaa ja Australiaa myöten.

## Uutta on työn alla

Juha Kotilainen kertoo, että tekeillä on yhteistyönä lohjalaisen tenorin Jyrki Anttilan ja muiden laulukollegojen kanssa talvisodasta kertova ooppera ”Raatteen tie”.

”Libretton tekee kirjailija Panu Rajala, ja Uljas Pulkkis säveltää. Laulan Suomussalmen taisteluja johtaneen kenraali Hjalmar Siilasvuon roolin. Ensiesitys on kesällä 2022 Suomussalmen ulkoilmanäyttämöllä. Sen jälkeen ooppera lähtee kiertämään Suomea”, Juha mainitsee.

Juhan pojat Juhana ja Karolus opiskelivat vuosien ajan musiikkia, kuten pianonsoittoa ja laulua, mm. Eichendorff Schulessa ja Immanuel-Kant-Schulessa Saksassa. Perhe näet asui kauan Saksassa Juhan työn takia.

Juhana-poika on jatkanut ammattiopintoja Helsingissä, Sibelius-Akatemiassa, ja valmistuu juuri. Juha ja Juhana ovat molemmat opiskelleet viime vuosina maestro Peter Berneen opissa Berliinissä.

”Ja toki Suomessakin, kun maestro viettää kesälomiaan meillä Heinävedellä ja Artjärvellä!”

Juha tekee mieluusti yhteisiä konsertteja Juhanan kanssa. Kotilaisten musiikkisuku jatkuu ja voi hyvin.

Eläkkeellekö? Juha toppuuttelee:

”Ei vielä. Ääni on parhaimmillaan ja töitä on tarjolla. Uusia levytyksiäkin on tulossa.”

TEKSTI, KUVA JA KUVANKÄSITTELY  
LAURI KOTILAINEN

Ellei vastaanottajaa tavoiteta,  
palautetaan osoitteella:  
**Kotilaisten Sukuseura ry**  
**Lauri Kotilainen**  
**Karnaistenkatu 43 C 45**  
**08100 LOHJA**

## Liisa Kotilainen – iloisten värien vaatesuunnittelija...

*Jatkoa sivulta 9*

”Nyt kun on tämä ilmastonmuutos, niin luulen, ettei seuraava sukupolvi suostu kuljettamaan tavaraa edestakaisin ympäri maailman. Pyritään toisenlaisiin ratkaisuihin. On mielenkiintoista nähdä, mitä tapahtuu noiden kuljetusten kanssa esimerkiksi.”

### ”Tekstiiliteelle ei löydy aikaa”

”Oletko tehnyt tekstiilitaidetta?” kysyn.  
”Hyvin vähän. Minä olen teollinen tekijä. Ehkä taidettakin olisi tullut tehtyä, jos minulla olisi ollut vain suunnittelijan rooli. Mutta kun olen yrittäjä, ei löydy kalenterista tilaa sille taiteelliselle työlle. Se vaatisi niin paljon paneutumista ja rauhaa. Kun on suunnittelija ja yrittäjä, niin siinä on jo 110 % ajasta käytetty!” Liisa Kotilainen naurahtaa.

### Yrittäjän perhe ja vapaa-aika?

”Meitä on mieheni ja yksi tytär. Mieheni kanssa minulla on perheyritys. Tyttäreni on ollut opiskelussa ulkomailla ja jatkaa akateemista uraansa.”

”Olemme matkustelleet paljon, työn puolesta ja muutenkin. Kun henkilökuntamme

on lomalla heinäkuun, meidän lomamme on ollut joulukuussa. Usein olemme matkustaneet Afrikkaan. Nyt tilanne on muuttunut täysin.”

”Viime kesänä tutustuimme paremmin kotimaahan. Onhan Suomi mahtavan kaunis maa. Voi olla, että matkailemme Suomessa enemmän vastakin. Meillä on myös kakkoskoti Saarenmaalla Virossa.”

”Nyt teemme samaa kuin muutkin suomalaiset. Ulkoilemme, käymme uimassa. Mieheni metsästää ja pelaa jonkin verran golfia”, Liisa kertoo.

### Miten koronapandemia on vaikuttanut?

Liisa Kotilainen kertoo, että koronapandemia on muuttanut asiakkaiden kanssa työskentelyä. Ei ole messuja. Asiakkaat eivät ole päässeet tutustumaan kokoelmiin. Se on vaatinut uudenlaista asioiden rakentamista:

”On pitänyt miettiä, miten ylipäätään selviydytään. Keväällä 2020 henkilökunta oli lomautettuna. Meitä on seitsemän kaikkiaan, joista yksi Tallinnassa. Kun asiakasliikkeet pistivät ovet kiinni, eipä meillä täälläkään ollut paljon tekemistä!”

”Se on vaikuttanut myyntiin, ja vaikuttaa kauan. Ensi kesänä tiedetään enemmän. Mutta kyllä me tästä selvitään. Mennään

kuukausi ja viikko kerrallaan.”

”Positiivinen puoli on se, että paneehan tämä mieltämään kaikkia asioita uudella lailla. Ei aina tarvitse raahautua toimistolle. Töitä voi tehdä muuallakin”, Liisa tuumaa.

### ”Tulevaisuus ei huoleta kauheasti”

”Toimitamme kaiken ennakkotilausten perusteella. Tuotannossa on nyt se, mitä toimitetaan ensi keväällä kauppoihin eri puolille Eurooppaa. Noin 70 prosenttia tuotannosta menee vientiin”, Liisa Kotilainen kertoo.

”Meillä on kohtuullisen hyvä tilanne. Emme tällä hetkellä ole kauhean huolissamme. Emme pääse samoihin myyntimääriin kuin ennen, mutta nyt mennään näillä. Kyllä me selvitään. Meillä on hirmuisen hyvä henkilökunta, se sen tekee! Ja pitkäaikaiset, vakaat asiakassuhteet”, Liisa vakuuttaa.

”Väri-iloittelu on meidän juttumme! Ja laadukas, kestävä tuote. Se on taas niin ajan-kohtaista.”

Armi Ratia sanoi meille opiskelijoille aikanaan: ”Vaateen hinnan tietää vasta sitten, kun sen heittää pois!” Näin muistaa Liisa Kotilainen, värien taitaja.

*Tekstin lähteet: Liisa Kotilaisen haastattelu ja verkkosivut [www.aino.net](http://www.aino.net)*



Syksyinen kuva Viron asunnolta Orissaaresta Saarenmaalta. Siellä Liisa viettää perheineen vapaa-aikaansa.

### Kalevalan Aino ja oman perheen Ainot

*Liisa Kotilainen kertoo, että AINO-tuotteiden esikuva on Kalevalan Aino, itsevarma ja itsenäinen nainen. Hän herättää huomiota kauneudellaan. Esikuvia tuotemerkille ovat myös rakkaimmat naiset Liisa Kotilaisen elämässä: oma äiti ja oma tytär. He ovat myös Ainoja. Logon AINO kaksipisteinen I-kirjain on ranskalaisia varten. Näin he osaavat lausua sanan suomalaisittain ”aino”, eikä ”enoo”.*



Liisa Kotilainen (vas) matkaillee perheineen – silloin kun voi. Kuvassa myös tytär Aino Karhu ja puoliso Vesa Poutiainen.